CONCEPT

BEGROTING 2004

van het

stadsgewest Haaglanden

Vastgesteld op ..... juni 2003
(versie aan gemeenten)

INHOUD

KERNGEGEVENS 5

RAMING BATEN EN LASTEN VAN DE FUNCTIES
(met beleidsmatige toelichting)

Hoofdfunctie 0	Algemeen bestuur	9
Hoofdfunctie 2	Verkeer en vervoer	35
Hoofdfunctie 3	Economische zaken	55
Hoofdfunctie 6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	65
Hoofdfunctie 7	Volksgezondheid - milieu	69
Hoofdfunctie 8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	73
Hoofdfunctie 9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	94

Risicoparagraaf 100
Treasuryparagraaf 104

RECAPITULATIE VAN DE HOOFDFUNCTIES 107

BESLUIT ---

TOELICHTING BIJ DE BEGROTING:
onderbouwing van de ramingen baten en lasten van de functies 108
(naar economische categorieën)

Hoofdfunctie 0	Algemeen bestuur	108
Hoofdfunctie 2	Verkeer en vervoer	114
Hoofdfunctie 3	Economische zaken	122
Hoofdfunctie 6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	126
Hoofdfunctie 7	Volksgezondheid - milieu	128
Hoofdfunctie 8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	130
Hoofdfunctie 9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	142

Bijlagen:

bijlage I	kostenverdeelstaat	150
bijlage II	investerings- en financieringsstaat	155
bijlage III	berekening bijdrage per deelnemende gemeente	157
bijlage IV	personeelslasten	158
bijlage V	verzamel- en consolidatiestaat	160

KERNGEGEVENS

		Gegevens per 1 januari 2003	Geschatte gegevens per 1 januari 2004
A. SOCIALE STRUCTUUR			
Aantal inwoners stadsgewest		964.511	970.944
waarvan in	De Lier	11.328	11.386
	Delft	96.963	96.689
	Den Haag	458.900	463.841
	Leidschendam-Voorburg	74.116	73.785
	Maasland	6.844	6.832
	Monster	20.249	20.439
	Naaldwijk	28.930	28.782
	Pijnacker-Nootdorp	35.964	35.819
	Rijswijk	48.798	48.140
	Schipluiden	11.193	11.168
	s-Gravenzande	19.468	19.468
	Wassenaar	25.787	25.669
	Wateringen	15.816	16.294
	Zoetermeer	110.155	112.632

B. FYSIEKE STRUCTUUR

		Gegevens per 1 januari 2003	Geschatte gegevens per 1 januari 2004
Land-oppervlakte* stadsgewest in ha		41.048	0
waarvan in	De Lier	874	0
	Delft	2.542	0
	Den Haag	6.862	0
	Leidschendam-Voorburg	4.281	0
	Maasland	2.380	0
	Monster	1.445	0
	Naaldwijk	2.510	0
	Pijnacker- Nootdorp	4.106	0
	Rijswijk	1.776	0
	Schipluiden	2.948	0
	's-Gravenzande	1.716	0
	Wassenaar	5.074	0
	Wateringen	884	0
	Zoetermeer	3.650	0

**oppervlakte voor de herindeling*

Aantal woningen stadsgewest		456.339	0
waarvan in	De Lier	4.225	0
	Delft	43.530	0
	Den Haag	227.102	0
	Leidschendam- Voorburg	37.760	0
	Maasland	2.665	0
	Monster	8.029	0
	Naaldwijk	11.569	0
	Pijnacker- Nootdorp	17.091	0
	Rijswijk	26.372	0
	Schipluiden	4.066	0
	's-Gravenzande	7.401	0
	Wassenaar	11.802	0
	Wateringen	6.364	0
	Zoetermeer	48.363	0

C. FINANCIELE STRUCTUUR

	Totaal raming		Totaal raming per	
	2003 €	2004 €	2003 €	2004 €
Gewone uitgaven	430.708.600	380.460.000	443,60	391,85
Bijdragen van het Rijk	362.783.600	250.576.800	373,64	258,08
Bijdragen van derden	57.900.000	26.870.100	59,63	27,67
Bijdragen van de deelnemende gemeenten:				
- Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Zoetermeer	3.302.790	3.413.035	4,54	4,65
- Delft, Wassenaar	550.744	562.846	4,49	4,60
- 's-Gravenzande, De Lier, Maasland, Monster, Naaldwijk, Schipluiden, Wateringen	1.023.796	1.053.338	8,99	9,21
Totale bijdrage gemeenten	4.877.330	5.029.219		

* exclusief de bijdrage Mobiliteitsfonds

concepttekst
Begroting 2004

HOOFDFUNCTIE 0

ALGEMEEN BESTUUR

ALGEMEEN

Bestuurlijke ontwikkelingen

De Regeling stadsgewest Haaglanden 1995 is per 1 maart 1995 op basis van de Kaderwet bestuur in verandering in werking getreden. De regeling voldoet aan de in deze wet gestelde eisen, onder meer aan het minimaal verplichte takenpakket. In de regeling is voorts gebruik gemaakt van de in de Kaderwet aangegeven mogelijkheid om op een aantal onderdelen van de Wet gemeenschappelijke regelingen af te wijken, bijvoorbeeld wat betreft de samenstelling van het bestuur.

Bij Koninklijk Besluit van 30 december 2002 is de regeling stadsgewest Haaglanden 1995 verlengd tot uiterlijk 1 januari 2005. In formele zin vervalt deze regeling aan het einde van deze termijn van rechtswege, tenzij voordien een voorziening is getroffen. Dit laatste is het voornemen van het Kabinet. Op 20 december 2002 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de beleidsnotitie WGR-PLUS aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal aangeboden. In deze notitie wordt een nieuwe wettelijke regeling aangekondigd, waaronder in ieder geval de Kaderwetgebieden zullen komen te vallen. Die wettelijke regeling komt in de plaats van het wetsvoorstel Bestuur in stedelijke regio's, dat nog door het Kabinet Kok II bij het Parlement was ingediend.

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd, dat het stadsgewest Haaglanden in ieder geval tot 1 januari 2005 zal blijven bestaan op basis van de huidige wet- en regelgeving en dat voor de periode daarna wettelijke voorzieningen zullen worden getroffen die leiden tot voortzetting van de versterkte samenwerking in grootstedelijke regio's.

Deze begroting heeft niet rechtstreeks betrekking op de toekomstige bestuurlijke ontwikkelingen, maar gaat met name over de actuele taken van het stadsgewest. Bij het meerjarenperspectief is uitgegaan van continuïteit, die in ieder geval tot 1 januari 2005 is gegarandeerd.

De bestuurlijke inrichting en taken
Het stadsgewest is een Regionaal Openbaar Lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, verbijzonderd door de Kaderwet Bestuur in Verandering en verschillende sectorwetgevingen. Aan het stadsgewest nemen de gemeenten, behorend tot het samenwerkingsgebied Haaglanden (verplicht) deel.

Het bestuur van het stadsgewest bestaat uit:
- het algemeen bestuur waarvan de leden, met in achtneming van het bepaalde in de regeling stadsgewest Haaglanden 1995, worden aangewezen door de raden van de deelnemende gemeenten;

- het dagelijks bestuur waarvan de leden worden aangewezen door en uit het algemeen bestuur, met dien verstande dat iedere gemeente in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd moet zijn;
- de voorzitter, zijnde de burgemeester van de gemeente Den Haag.

Het stadsgewest heeft tot taak de belangen met een regionaal karakter te behartigen om een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling van het gebied te bevorderen.

De behartiging van de belangen geschiedt door:
- het bepalen van de hoofdlijnen van de gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering op de taakvelden ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, milieu, verkeer en vervoer, economie en werkgelegenheid, agribusiness, grondbeleid en jeugdhulpverlening;
- het organiseren van overleg en het uitbrengen van advies over intergemeentelijke aangelegenheden, voor zover die geen betrekking hebben op genoemde taakvelden;
- het bevorderen van de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke organisatie in het samenwerkingsgebied;
- het verlenen van diensten voor één of meer deelnemende gemeenten of ten behoeve van instellingen of organen waarin het namens de deelnemende gemeenten zitting heeft;
- het aangaan van regelingen met Rijk en/of provincie waarbij het stadsgewest taken en bevoegdheden van Rijk en/of provincie uitoefent;
- het uitoefenen van (nieuwe) gemeentelijke taken en bevoegdheden voor zover deze door de deelnemende gemeenten worden overgedragen.

Functie 001 BESTUURSORGANEN

001.1 Algemeen bestuur en commissies

Het algemeen bestuur bestaat uit door de raden van de deelnemende gemeenten aangewezen leden. De aanwijzing van de leden geschiedt voor dezelfde zittingsperiode als die van de raden van de deelnemende gemeenten. Het aantal per gemeente aan te wijzen leden is afhankelijk van het aantal inwoners. Op grond van het aantal inwoners en gemeenten per 1 januari 2002 is de zetelverdeling als volgt:

Aantal zetels in het algemeen bestuur per 1 januari 2002

Gemeente	Zetels in AB
De Lier	2
Delft	6
Den Haag	24
Leidschendam – Voorburg	5
Maasland	2
Monster	3
Naaldwijk	3
Pijnacker – Nootdorp	3
Rijswijk	4
Schipluiden	2
's-Gravenzande	2
Wassenaar	3
Wateringen	2
Zoetermeer	7
Totaal	68

Voor de Westlandse gemeenten is een herindelingsvoorstel in procedure. Denkbaar is dat deze herindeling per 1 januari 2004 inwerking treedt en dat het Westland dientengevolge zal bestaan uit twee gemeenten. Deze ontwikkeling heeft uiteraard gevolgen voor het aantal leden in het algemeen bestuur en in het dagelijks bestuur.

De burgemeester van de gemeente Den Haag is voorzitter van het stadsgewest en is tevens voorzitter van het algemeen en het dagelijks bestuur. Hij heeft in het algemeen bestuur een raadgevende stem.

De leden van het algemeen bestuur, die niet tevens voorzitter of lid van de raad van een deelnemende gemeente zijn, kunnen ingevolge de regeling een tegemoetkoming in de kosten ontvangen. Een verordening hiervoor is door het algemeen bestuur op 20 september 1995 vastgesteld.

Voor de zittingsperiode 2002 - 2006 van het algemeen bestuur is door het algemeen bestuur de werkwijze met gemeentelijke delegaties voortgezet. Deze werkwijze is overigens een zaak van het algemeen bestuur zelf.

Op basis van de op 10 maart 1999 vastgestelde Verordening op de Commissies zijn er vier vaste commissies van advies uit het algemeen bestuur, naast de commissie van Bezwaar en Beroep en de commissie voor Georganiseerd Overleg, ingesteld.

De kosten van het algemeen bestuur en van de algemene commissies komen op functie 001.1 tot uitdrukking. Dat geldt ook voor de leden van de commissie voor de behandeling van de

functie/ sub-functie	ec on. cat	omschrijving	Voorlopige uitkomst 2002 in €	Geraamd voor 2003 in €	Geraamd voor 2004 in €
		HOOFDFUNCTIE 0			
		A L G E M E E N B E S T U U R			
001		**BESTUURSORGANEN**			
		lasten			
001.1		**Algemeen bestuur en commissies**	**29.600**	**48.100**	**51.000**
001.2		**Dagelijks bestuur**	**6.800**	**6.200**	**6.200**
001.3		**Representatie**	**13.600**	**13.000**	**13.000**
001.4		**Gewezen gecommitteerden**	**45.900**	**49.700**	**49.600**
001.5		**Bestuurlijke organisatie**	**35.000**	**68.100**	**55.800**
		Totaal lasten	**130.900**	**185.100**	**175.600**
		baten			
001.5		**Bestuurlijke organisatie**	**0**	**0**	**0**
		Totaal baten	**0**	**0**	**0**
		Nadelig saldo functie 001	**130.900**	**185.100**	**175.600**

bezwaar- beroepschriften die, voor zover zij geen raadslid zijn, een vergoeding voor het bijwonen van een vergadering van de commissie en een vergoeding in de reis- en verblijfkosten ontvangen.

De kosten van de taakgerichte commissies komen tot uitdrukking op de betreffende functies. Op de op grond van de regeling stadsgewest Haaglanden 1995 ingestelde Bestuurscommissie Westland wordt in het desbetreffende hoofdstuk van deze begroting ingegaan.

001.1 – Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten	-	48.100	51.000	52.275	53.582	54.921
baten	-	-	-	-	-	-
saldo	**-**	**48.100**	**51.000**	**52.275**	**53.582**	**54.921**
kosten per inwoner		€	**0,05**			

001.2 Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeester van Den Haag als voorzitter en uit evenveel leden als het aantal deelnemende gemeenten. De leden worden door en uit het algemeen bestuur gekozen. Na de gemeentelijke herindeling Den Haag en omstreken zijn dat, naast de voorzitter, 14 leden. De herindeling van het Westland, die in procedure is, zal ook van invloed zijn op de omvang van het dagelijks bestuur.

De leden van het dagelijks bestuur kunnen ingevolge de regeling een tegemoetkoming in de kosten ontvangen en een vergoeding voor hun werkzaamheden voor zover zij niet de functie van wethouder of burgemeester vervullen. In de huidige situatie wordt van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt, zodat hiervoor geen kosten zijn geraamd. De kosten van het dagelijks bestuur bestaan alleen uit vergaderkosten en andere bijkomende kosten.

001.2 – Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten	-	6.200	6.200	6.355	6.514	6.677
baten	-	-	-	-	-	-
saldo	**-**	**6.200**	**6.200**	**6.355**	**6.514**	**6.677**
kosten per inwoner		€	**0,01**			

001.3 Representatie

De algemene representatieve verplichtingen van het stadsgewest worden op deze post verantwoord.

001.3 Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten	-	13.000	13.000	13.325	13.658	14.000
baten	-	-	-	-	-	-
saldo	**-**	**13.000**	**13.000**	**13.325**	**13.658**	**14.000**
kosten per inwoner		€	**0,01**			

001.4 Gewezen gecommitteerden

Het voormalig Gewest 's-Gravenhage kende een aantal bezoldigde dagelijks bestuurders, gecommitteerden genaamd.
Bij besluit van de voormalige Gewestraad van 27 juni 1974 is ten aanzien van de uitkeringen en pensioenen aan gewezen gecommitteerden de 'Uitkerings- en pensioenverordening wethouders 1970' van de gemeente Den Haag van toepassing verklaard.
Rekening is gehouden met de betaling van een (nabestaande) pensioenuitkering aan een viertal gewezen gecommitteerden en van een gedeelte van de IZA-premie van betrokkenen.

De gemeenten, die niet vanaf de oprichting in het voormalig Gewest participeerden, te weten de Westlandse gemeenten en de gemeenten Delft, Pijnacker en Wassenaar, delen niet mee in de kosten van de gewezen gecommitteerden. Door de fusie van de gemeenten Nootdorp en Pijnacker per 1 januari 2002 wordt de bijdrage in deze kosten voor de nieuwe gemeente naar rato van het inwonertal per gemeente in 2002 berekend.

001.4 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten	-	49.700	49.600	50.840	52.111	53.414
baten	-	-	-	-	-	-
saldo	**-**	**49.700**	**49.600**	**50.840**	**52.111**	**53.414**
kosten per inwoner		€	**0,05**			

001.5 Bestuurlijke organisatie

De Regeling stadsgewest Haaglanden 1995 is per 1 maart 1995 in werking getreden. Bij Koninklijk Besluit van 30 december 2002 is bepaald, dat de Regeling stadsgewest Haaglanden 1995 is verlengd tot uiterlijk 1 januari 2005.

Op 20 december 2002 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer der Staten Generaal de beleidsnotitie WGR-PLUS aangeboden. In deze notitie wordt een wettelijke voorziening aangekondigd op basis waarvan in ieder geval de huidige Kaderwetgebieden de versterkte bovenlokale/intergemeentelijke samenwerking

kunnen voortzetten. Over inhoud van dit wetsvoorstel is nader overleg ondermeer met de Kaderwetgebieden aangekondigd.

In dat verband zal het stadsgewest Haaglanden de eigen wensen voor de bij wet te regelen taken moeten inbrengen. Hiervoor loopt binnen het stadsgewest de zogeheten takendiscussie. Overigens zal moeten worden afgewacht op welke wijze een nieuw Kabinet aan het proces vorm en inhoud zal gaan geven.

In relatie tot de begroting is het bij deze discussie ook van belang, dat de huidge Rijksonmiddellijke relaties en hierbij behorende budgetten, zoals op het vlak van verkeer en vervoer, gecontinueerd worden.
Ten behoeve van overleg en advisering over bestuurlijk-organisatorische en bestuurlijk-juridische vraagstukken is in de begroting een werkbudget opgenomen.

Bij een voorspoedige doorloop van het wetgevingstraject zullen de Westlandse gemeenten per 1 januari 2004 worden heringedeeld in twee gemeenten. Deze herindeling heeft gevolgen voor de omvang van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en ook voor de begroting van het stadsgewest. Hierop zal te zijner tijd worden teruggekomen.

001.5 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten	-	68.100	55.800	57.195	58.625	60.090
baten	-	-	-	-	-	-
saldo	-	**68.100**	**55.800**	**57.195**	**58.625**	**60.090**
kosten per inwoner		€	**0,06**			

Functie 002 BESTUURSAPPARAAT

002.1 Beleidsondersteuning bestuur

De beleidsondersteuning is bedoeld om het dagelijks bestuur in staat te stellen vorm te geven aan de algemene taken, alsmede aan ontwikkeling op het gebied van de bestuurlijke vernieuwing. Daartoe worden aan het dagelijks bestuur adviezen uitgebracht voor het nemen van besluiten of het doen van voorstellen.
Op deze post komen tot uitdrukking de salariskosten van de secretaris en 3 medewerkers (4 fte). Het betreft hier de personele lasten met betrekking tot de algemene taken van het stadsgewest.
De ondersteuning van het dagelijks bestuur en de betrokken portefeuillehouders ten aanzien van de specifieke beleidsterreinen zijn op de desbetreffende begrotingshoofdstukken voorzien.

002.1 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten	-	496.700	491.400	503.685	516.277	529.184
baten		44.100	81.300	83.333	85.416	87.551
saldo	-	**452.600**	**410.100**	**420.353**	**430.861**	**441.633**
kosten per inwoner		€	**0,42**			

002.2 Administratieve ondersteuning bestuurscolleges en secretaris

De administratieve ondersteuning is bedoeld om het bestuur en het management in staat te stellen de taken te kunnen vervullen.
Bij de administratieve ondersteuning van de bestuurscolleges gaat het om de verzorging van de vergaderstukken van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de (eventuele) algemene commissies en andere aan de orde zijnde administratieve activiteiten. Voorts komt de secretariële ondersteuning van de secretaris ten laste van deze post.
De verzorging van de vergaderstukken van de commissies van de specifieke beleidsterreinen geschiedt door de desbetreffende sectoren.

Op deze post komen tot uitdrukking de salarislasten van 3 medewerkers (1,7 fte) voor ondersteunende medewerkers, alsmede de werkgeverslasten van het IZA van gepensioneerden.

002.2 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		138.500	168.700	172.918	177.240	181.671
baten		25.900	16.900	17.323	17.756	18.199
saldo	-	**112.600**	**151.800**	**155.595**	**159.485**	**163.472**
kosten per inwoner		€	**0,16**			

002.3 Communicatie

De ondersteuning vanuit het bureau Communicatie heeft tot doel de communicatie van het stadsgewest Haaglanden zodanig uit te dragen dat het een positieve bijdrage levert aan de organisatiedoelstellingen en de positionering van de organisatie aanscherpt.

functie/ sub-functie	ec on. cat	omschrijving	Voorlopige uitkomst 2002 in €	Geraamd voor 2003 in €	Geraamd voor 2004 in €
002		**BESTUURSAPPARAAT**			
		lasten			
002.1		**Beleidsondersteuning dagelijks bestuur**	**474.200**	**496.700**	**491.400**
002.2		**Adm. Ondersteuning bestuurscolleges**	**133.800**	**138.500**	**168.700**
002.3		**Communicatie**	**657.900**	**681.800**	**763.700**
002.4		**Bovenregionale samenwerking**	**200.000**	**200.000**	**200.000**
		Totaal lasten	**1.465.900**	**1.517.000**	**1.623.800**
		baten			
002.1		**Beleidsondersteuning dagelijks bestuur**	**60.300**	**44.100**	**81.300**
002.2		**Administratieve onderst. bestuurscolleges**	**15.000**	**25.900**	**16.900**
002.3		**Communicatie**	**227.200**	**247.400**	**269.200**
		Totaal baten	**302.500**	**317.400**	**367.400**
		Nadelig saldo functie 002	**1.163.400**	**1.199.600**	**1.256.400**

In 2004 wordt de communicatie nadrukkelijker ingezet om de profilering van het stadsgewest bij externe doelgroepen te versterken.
Een nieuw middel dat in 2003 is ontwikkeld en in 2004 wordt ingezet is het relatieblad. Tevens wordt het aantal advertenties in huis-aan-huisbladen geïntensiveerd. Verder wordt redactioneel stevig ingezet op een vraaggericht en actueel informatieaanbod via Internet en Extranet.

1. Formatie
De formatie van het bureau Communicatie 2003/2004 is:

	002.3
Sectorhoofd	1,0
Communicatieadviseurs	5,0 *)
Secretaresse	1,0
	7,0

(*) waarvan 0,6 fte gedetacheerd bij de projectorganisatie RandstadRail

2. Cijfers
De bestedingen 2004 worden als volgt voor het bureau Communicatie begroot.

Drukwerk:	€ 66.000
Advertenties	16.200
Onderzoek	2.000
Representatie	8.700
Totale budget	€ 92.900

002.3 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		681.800	763.700	782.793	802.362	822.421
baten		247.400	269.200	275.930	282.828	289.899
saldo	-	**434.400**	**494.500**	**506.863**	**519.534**	**532.522**
kosten per inwoner		€	**0,51**			

002.4 Deelname aan bovenregionale samenwerkingsorganen.

In 2002 is besloten tot deelname aan een tweetal bovenregionale samenwerkingsorganen, namelijk
- de gemeenschappelijke randstadsamenwerking en
- het Bestuurlijk Platform Zuidvleugel.

Uitsluitend de bijdragen aan de kosten van deze organen zijn opgenomen.

Gemeenschappelijke regeling Randstadsamenwerking
Het doel van de gemeenschappelijke regeling Randstadsamenwerking is de samenwerking van de 12 overheden die betrokken zijn bij de ontwikkeling van de Randstad tot Deltametropool te institutionaliseren. De twaalf overheden zijn de provincies Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland, de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, en de vier kaderwetgebieden ROA, SRR, Haaglanden en BRU.

Op 20 februari 2002 heeft het Algemeen bestuur besloten deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling. De kosten van deelname aan de gemeenschappelijke regeling worden geraamd op 75.000 euro.
Twee leden van het dagelijks bestuur van het stadsgewest Haaglanden zijn lid van het algemeen bestuur van de Randstadsamenwerking. De inhoudelijke afstemming van plannen en standpunten vindt plaats in vier Randstedelijke portefeuillehoudersoverleggen.
Het dagelijks bestuur van de Randstadsamenwerking is in de Bestuurscommissie Randstad gesprekspartner van de Rijksvertegenwoordigers.

Bestuurlijk Platform Zuidvleugel
Het stadsgewest Haaglanden is deelnemer in het Bestuurlijk Platform Zuidvleugel. Dit Platform kent als deelnemers: de Provincie Zuid-Holland, de steden Rotterdam en Den Haag, de kaderwetgebieden Stadsregio Rotterdam en stadsgewest Haaglanden, de Wgr regio's Leiden en omgeving en de Drechtsteden.
Het Bestuurlijk Platform Zuidvleugel is ingesteld als overlegplatform van de verschillende overheden in dit deel van de Randstad, met als doel de specifieke problematiek van de Zuidvleugel in onderling overleg en door belangenbehartiging bij het rijk tot oplossing te brengen.
Op 27 april 2000 besloot het Bestuurlijk Platform tot de vorming van een Zuidvleugelbureau. De totale kosten voor menskracht en middelen voor extern onderzoek worden begroot op 1 miljoen euro per jaar, waarbij de volgende verdeelsleutel werd afgesproken: de provincie betaalt 25% en de overige 6 partners dragen elk 12,5% (125.000 euro) van de kosten bij. Het dagelijks bestuur is met één lid vertegenwoordigd, naast de Voorzitter, die ook als burgemeester van Den Haag het overleg bijwoont. Het Platform heeft zich in 2002 en 2003 gericht op het uitwerken van programma's, namelijk kennisinfrastructuur, woonmilieudifferentiatie, stadseconomie en stedenbaan (regionaal railvervoer). Het bewaken van de tien grote projecten, zoals de spoorzone Delft en het CS-kwadrant (Den Haag), kan tot hoofdlijnen beperkt blijven.

002.4 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		200.000	200.000	205.000	210.125	215.378
baten				-	-	-
saldo	-	**200.000**	**200.000**	**205.000**	**210.125**	**215.378**
kosten per inwoner		€	**0,21**			

Functie 003 KOSTENPLAATSEN

ALGEMEEN

Naast taken die rechtstreeks verband houden met de begrotingsfuncties wordt een aantal taken uitgevoerd ten behoeve van het stadsgewest als geheel.
Hierbij moet gedacht worden aan personeelsbeleid, financiën, control en administratie, documentatie, informatiebeleid, automatisering, facilitaire zaken en reproductie. De met deze taken samenhangende kosten worden op basis van objectieve sleutels verdeeld over de functies.
De kosten-allocatie wordt cijfermatig in de kostenverdeelstaat aangegeven (bijlage 1).

03.1 Personeel en organisatie

Opnieuw is de onduidelijkheid rondom het voortbestaan van de organisatie in de huidige staat en omvang een belangrijke factor geworden in het P&O-beleid van het stadsgewest Haaglanden. Vernieuwingen in dit beleid zullen daarom enerzijds worden gericht op het beperken van het verloop door een goed arbeidsklimaat en goede arbeidsvoorwaarden en anderzijds op het versterken van de competenties van de medewerkers, zodat zij ook in andere werksituaties dan de huidige goed kunnen functioneren.
Een belemmerende factor daarbij is de voorgeschreven nullijn voor het begrotingsbeleid. Daardoor zijn voor nieuwe ontwikkelingen geen aanvullende middelen beschikbaar.
Om het bovenstaande te realiseren worden de volgende instrumenten ingezet:
- Opleiding, vorming en training
- beloningsbeleid
- flexibel werken
- loopbaanplanning

Achtereenvolgens zal op deze instrumenten nader worden ingegaan.

- opleiding, vorming en training

In het opleidingsplan 2003-2004 wordt de nadruk gelegd op het versterken van competenties van medewerkers in de inmiddels bij de overheid gangbare projectorganisaties. Evenals bij de deelnemende gemeenten worden veel van de grote interdisciplinaire werken in projectvorm uitgevoerd. In het plan worden projectleiders, projectcontrollers en projectdeelnemers in afzonderlijke trainings- en ervaringscampagnes geschoold. Daarnaast zal het lijnmanagement worden geschoold in hun coachende of opdrachtgevende rol.
Een tweede belangrijk onderdeel is het opsporen, coachen en trainen van (young) potentials. Hierdoor ontstaan medewerkers die met hun competenties zowel de organisatie van het stadsgewest verder kunnen versterken alsook elders goed inzetbaar zijn.

- beloningsbeleid

Naast de huidige vormen van flexibel belonen door middel van de uitloopschaal, de extra periodiek en de gratificaties zullen naar mogelijkheden binnen het cafetariamodel worden gezocht om het pakket van secundaire arbeidsvoorwaarden te verbeteren. De ingevoerde regeling waarbij op aantrekkelijke wijze kan worden voorzien in een privé personal computer is daar een eerste voorbeeld van. Daarnaast zal in overleg met medewerkers en ondernemingsraad bezien worden op welke wijze de bovengenoemde huidige beloningsinstrumenten beter kunnen worden ingezet.

functie/ sub-functie	ec on. cat	omschrijving	Voorlopige uitkomst 2002 in €	Geraamd voor 2003 in €	Geraamd voor 2004 in €
003		**KOSTENPLAATSEN**			
		lasten			
003.1		**Personeel en organisatie**	**123.000**	**151.100**	**161.900**
003.2		**Informatiebeleid en Automatisering**	**698.800**	**865.700**	**898.300**
003.3		**Documentatie en informatievoorziening**	**176.200**	**167.700**	**205.500**
003.4		**Financiën**	**458.700**	**474.200**	**475.600**
		Totaal lasten	**1.456.700**	**1.658.700**	**1.741.300**
		baten			
003.1		**Personeel en organisatie**	**123.000**	**151.100**	**161.900**
003.2		**Informatiebeleid en Automatisering**	**698.800**	**865.700**	**898.300**
003.3		**Documentatie en informatievoorziening**	**176.200**	**167.700**	**205.500**
003.4		**Financiën**	**458.700**	**474.200**	**475.600**
		Totaal baten	**1.456.700**	**1.658.700**	**1.741.300**
		Nadelig saldo functie 003	**0**	**0**	**0**
		Totaal der lasten hoofdfunctie 0	**3.053.500**	**3.360.800**	**3.540.700**
		Totaal der baten hoofdfunctie 0	**1.759.200**	**1.976.100**	**2.108.700**
		Nadelig saldo hoofdfunctie 0	**1.294.300**	**1.384.700**	**1.432.000**

- flexibel werken

In het begrotingsjaar zal worden verder gegaan met het flexibel werken door telewerken. De voordelen die in 2003 nader zijn uitgewerkt betreffen het beperken van de vervoersbewegingen van de eigen medewerkers in de ochtend- en avondspits en het bieden van mogelijkheden aan de medewerkers om optimaal te kunnen functioneren in de werk- en de thuissituatie. Ook de gevolgen voor de huisvesting van de organisatie van het stadsgewest zullen nader worden onderzocht.

- Loopbaanplanning

Voor het jaar 2003 werd voorzien in een veel actiever loopbaanbeleid. Gestreefd werd naar een grotere flexibiliteit bij de aanstelling op functies, zodat een bredere ervaring zou kunnen worden opgedaan. De hiervoor vereiste extra mogelijkheden voor interne en externe stages en het tijdelijke overplaatsen vereisten echter een surplus aan formatieve ruimte dat door de voorgeschreven nullijn voor het begrotingsbeleid niet was te realiseren. In 2004 wordt getracht aan dit beleid toch beperkt vorm te geven door meer aandacht vanuit P&O voor zittende medewerkers bij het vervullen van vacatures. Dit gebeurt door het gebruik van een nieuwe databank.

003.1 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		151.100	161.900	165.948	170.096	174.349
baten		151.100	161.900	165.948	170.096	174.349
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

003.2 Informatiebeleid, Automatisering en Facilitaire Zaken.

De afstemming van informatiestromen is voor Haaglanden van wezenlijk belang, hierbij gaat het niet alleen om de interne stromen, maar ook om de informatievoorziening van en naar de deelnemende gemeenten. De afstemming vindt plaats in het werkplan en het informatieplan; daarnaast worden met behulp het Geografisch Informatie Systeem (GIS) de administratieve gegevens gekoppeld aan kaartbeelden. Hiervoor zijn 4 medewerkers (3,3 fte) voorhanden. Voor automatisering zijn vier medewerkers (4,0 fte) beschikbaar.

Reproductie en portokosten

De posten reproductie en portokosten zijn aangepast aan de realisatiecijfers voor 2002. Mocht de vraag naar reprowerk de komende jaren blijven groeien, dan is het budget voor de repro in 2004 niet toereikend. De toegenomen vraag naar reprowerk is voor een deel te verklaren uit groei van het personeelsbestand van het stadsgewest. Daarnaast stellen Haaglanden medewerkers steeds hogere eisen aan het reprowerk (meer in kleur). Door de betere kwaliteit van de repro is een verschuiving zichtbaar van het uitbesteden van drukwerk naar het in huis uitvoeren door de repro.

Mocht deze trend zich doorzetten, dan zal een afspraak over het basisaanbod van de repro gemaakt moeten worden. Extra en bijzondere kopieeropdrachten, vergelijkbaar met voorheen drukwerk, zullen in 2004 uitgevoerd kunnen worden.

Huisvesting

De huisvesting van het stadsgewest is onvoldoende. De locatie is goed, maar er is te weinig ruimte voor ondersteunende functies (te weinig vergader-, archief- en reproruimte). De toegankelijkheid voor leveranciers is slecht. Ook ontbreken er voorzieningen voor invaliden. De beide panden zijn niet voldoende beveiligd. Bovendien is het binnenklimaat in Koninginnegracht 8 afgekeurd door de ARBO-dienst. Dit heeft het bestuur doen besluiten een onderzoek te starten naar de mogelijkheden voor een andere huisvesting voor het stadsgewest. Hierbij bleek, dat de huur voor K8 ruim beneden de in het centrum gangbare huur ligt. Dit wordt vooral veroorzaakt door de slechte technische staat van het pand. Een en ander betekent, dat in de begroting 2004 een hoger prijsniveau is verwerkt. Deze hogere kosten konden door het btw-voordeel en door de vrijval van de verlofvoorziening in 2004 worden gecompenseerd.

Arbobeleid

In 2004 zal een deel van het verouderde meubilair worden vervangen door meubilair dat voldoet aan hedendaagse arbo-normen. Voor gefaseerde vervanging is ruimte in de begroting 2003 opgenomen. Het nieuwe meubilair zal functioneel, compact en tegelijk flexibel moeten zijn, zodat optimaal gebruik gemaakt kan worden van de ruimte.

GIS

In 2004 zal het GIS team ondersteuning aan sectoren blijven leveren en zorgen voor goed beheer van GIS bestanden. Door GIS te gebruiken bij beleidsontwikkeling van en tussen sectoren, kan de kwaliteit van dit beleid toenemen. In 2003 zal de nieuwe versie van de Haaglandenkaart gemaakt worden. Ook zal in 2003 geo-informatieuitwisseling met externe partijen (via het WEB) geregeld worden.

Werkplan

Het werkplan is de inhoudelijke vertaling van de hoofdlijnen van beleid zoals in de begroting 2003 neergelegd. In het werkplan wordt de personele inzet verdeeld over producten, projecten en overige werkzaamheden. In het verleden heeft met name het kwantitatieve deel prioriteit gekregen. In 2004 zal ook het kwalitatieve deel worden uitgewerkt, zodat het werkplan een onmisbaar instrument wordt voor het managen van complexe beleidsprocessen.

003.2 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		865.700	898.300	920.758	943.776	967.371
baten		865.700	898.300	920.758	943.776	967.371
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

003.3 Documentatie en informatievoorziening

Het stadsgewest kent een centrale registratuur. Ook het archief wordt centraal bijgehouden. De kerntaken van het stadsgewest vragen om een actuele documentatievoorziening in de vorm van vaktijdschriften, losbladige handboeken en andere periodieken. Een bibliotheekvoorziening kent het stadsgewest overigens niet.

Voor documentatie en informatievoorziening, waaronder post- en archiefzaken is 3,1 fte beschikbaar (was 2,8 fte). De geringe toename is overigens geen uitbreiding, maar is het gevolg van een overboeking van een bestaande functie naar deze kostenplaats.
De hoeveelheid in- en uitgaande correspondentie en het aantal bij te houden dossiers heeft een behoorlijke omvang. Dat geldt ook voor het aantal vragen naar archiefstukken en de werkzaamheden van administratieve aard.
Een nieuw systeem van interne (digitale) informatievoorzieningen van in- en uitgaande correspondentie, waaraan ook een geautomatiseerde routering en voortgangsbewaking is gekoppeld, is in 2001 in bedrijf genomen.

003.3 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		167.700	205.500	210.638	215.903	221.301
baten		167.700	205.500	210.638	215.903	221.301
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

003.4 Financiën

Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur dienen over instrumenten te beschikken met betrekking tot het uitoefenen van het budgetrecht. Zij dienen tijdig te worden geïnformeerd over de afwijkingen in de uitvoering van het voorgenomen beleid, verantwoording te kunnen afleggen van het gevoerde beleid, alsmede in staat te worden gesteld een verantwoord financieel beleid te voeren.

Daartoe worden onder meer de volgende activiteiten uitgevoerd:
- het samenstellen van de (meerjaren)begroting en begrotingswijzigingen;
- het samenstellen van de jaarrekening;
- het voeren van de financiële administratie, de controle hiervan wordt uitgevoerd door VB Deloitte en Touche Accountants;
- het samenstellen van de managementrapportage (MARAP) en het verzorgen van rapportages aan het bestuur en management;
- het toetsen van beleidsnota's aan de begroting c.a. en het opstellen van financiële beleidsnotities;
- het inhoud geven aan de treasury-functie;
- het inhoud geven aan de control-functie.

Voorts zijn hieronder ook de reguliere activiteiten van de financiële administratie begrepen.

Op deze post komen tot uitdrukking de salarislasten van 6,5 medewerkers (5,3 fte). In de begroting 2003 was dit ook 5,3 fte.
De doorbelasting vindt plaats op basis van het verwerkte aantal facturen.

003.4 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		474.200	475.600	487.490	499.677	512.169
baten		474.200	475.600	487.490	499.677	512.169
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

HOOFDFUNCTIE 2

VERKEER EN VERVOER

ALGEMEEN

Het stadsgewest Haaglanden is verantwoordelijk voor de bevordering van de bereikbaarheid en leefbaarheid in de regio Haaglanden. Het voert daartoe beleid gericht op wegen, openbaar vervoer, auto- en fietsgebruik, verkeersveiligheid, parkeren en goederenvervoer. Het verkeers en vervoersbeleid wordt afgestemd met maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen. Het stadsgewest ontwikkelt dit beleid in overleg met de veertien inliggende gemeenten, het Rijk en de provincie Zuid-Holland.

Samengevat gaat het om de volgende taken en producten:
- beleidsontwikkeling: het (laten) verzamelen van gegevens over de huidige en toekomstige ontwikkeling op het gebied van verkeer en vervoer;
- op basis van deze informatie het bestuur adviseren door middel van beleidsnotities en integrale verkeer- en vervoerplannen;
- het voorstellen van beleidsvarianten, het verrichten van haalbaarheidsstudies voor infrastructuurprojecten en het doen van financieringsvoorstellen;
- het vervullen van de opdrachtgeversrol voor de aanleg van infrastructuur;
  het vervullen van de opdrachtgeversrol voor aanleg en beheer van railinfrastructuur;
  het vervullen van de opdrachtgeversrol voor de exploitatie van het openbaar vervoer;
- het beïnvloeden van het mobiliteitsgedrag en het bevorderen van vervoermanagement en verkeersveiligheid;
  het monitoren van de ontwikkelingen op het gebied van het verkeer en vervoer en de bereikbaarheid.

Organisatie
De sector is opgebouwd uit een lijn- staforganisatie met 3 afdelingen: Beleid, Ontwikkelbedrijf Haaglanden (exploitatie openbaar vervoer) en Haagrail (aanleg, beheer en ingebruikgeving van railinfrastructuur). Er zijn twee stafafdelingen: Financiën, Planning & Control en Bestuursadvisering.
In de begroting voor 2004 is voor het taakveld verkeer en vervoer een personeelsformatie voorzien van 35,7 fte, inclusief secretariële ondersteuning (2003: 38 fte). Het verschil tussen 2003 en 2004 wordt voornamelijk veroorzaakt door de terugval in taken bij Haagrail.

De medewerkers worden ingezet bij de uitvoering van de volgende taken:

post 211.1	Bestuursondersteuning
post 211.2	Beleidsontwikkeling
post 211.3	Projectontwikkeling
post 211.4	Mobiliteitsfonds
post 211.5	Mobiliteitsbeleid
post 211.6	Verkeersveiligheid
post 211.7	Aanleg Regionale infrastructuur
post 211.8	Beheer regionale railinfrastructuur
post 211.9	Randstadrail
post 212.1	Exploitatie openbaar vervoer
post 213.1	Regionaal fonds bereikbaarheidsoffensief Randstad (BOR)

Het personeel is over de diverse taken als volgt verdeeld:

	211.1	211.2	211.3	211.4	211.5	211.6	211.7	211.8	211.9	212.1	213.1	totaal
Sectorhoofd	0,3	0,4							0,1	0,2		1,0
Afd. hoofd	0.5	0,6	0,2		0,2	0,2	0,4	0,9	0,7	1,2	0,1	5,0
Sr.bel.medew.		1,9	1,0	0,9	0,2	0,2	0,5	1,6	0,8	5,2	0,2	12,3
Bel.medew.	0,6	1,9	0,1	1,0	3,0	1,0	3,8		0,1	0,2	0,2	11,9
secretaresse	2,2			0,4	1,0	0,1	0,3	0,8	0,5	0,2		5,5
	3,6	4,8	1,3	2,3	4,4	1,3	5,0	3,3	2,2	7,0	0,5	35,7

De kosten die zijn verbonden aan de uitvoering van de verkeers- en vervoerstaken worden voor het grootste deel ten laste gebracht van de verschillende projecten. Voor een klein deel komen de kosten nog ten laste van de algemene bijdrage per inwoner. De totale lasten van de sector verkeer en vervoer (inclusief de doorbelaste kosten van de facilitaire diensten zoals AZ, FIA, P&O, Communicatie) die vanuit de algemene bijdrage per inwoner moet worden bekostigd, liggen rond € 0,4 miljoen.

De medewerkers van vervoermanagement (post 211.5) worden betaald uit de rijksbijdrage voor dit project die totaal rond € 0,38 miljoen bedraagt.

Een drietal functionarissen is vanuit de gemeenten aangetrokken op basis van detachering. De detacheringen houden vaak verband met de van die gemeenten overgenomen werkzaamheden. Ze worden daarom door de uitlenende gemeente betaald.

Voor taken op het gebied van openbaar vervoer wordt geen beroep gedaan op de algemene bijdrage per inwoner. De kosten worden geheel gedekt uit de exploitatiebijdragen en uit de projecten.

Het personeel dat betrokken is bij de regionale infrastructuur c.a. (211.7 en 211.8) wordt bekostigd uit de gelden voor voorbereiding en toezicht van de projecten (aanleg en beheer) en uit het mobiliteitsfonds en het BOR-fonds.

Functie 211 VERKEERSMAATREGELEN IN DE REGIO

211.1 Bestuursondersteuning

Voor specifieke beleidsonderwerpen, het meerjarenprogramma infrastructuur (IPVV), de exploitatie van het openbaar vervoer en zaken die door hun aard door de gemeenten moeten worden uitgevoerd, is verplicht overleg voorgeschreven met de portefeuillehouders van de gemeenten. Ongeveer 10 maal per jaar vinden portefeuillehoudersoverleggen (poho's) plaats over alle aan het dagelijks bestuur voor te leggen voorstellen. Hieraan voorafgaand worden die voorstellen besproken in de Ambtelijke Coördinatiecommissie (ACC)
Voor versterking van het draagvlak worden alle ACC-leden tenminste eenmaal per jaar bezocht door medewerkers van de stafafdeling Bestuuradvisering om in algemene zin de werkprocessen te evalueren. Daarnaast vindt jaarlijks overleg plaats met de gemeentelijke leden van de ACC vanuit de stafafdeling Financiën, Planning en Control met het oog op het Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer (IPVV).
Vanuit Bestuursadvisering wordt toegezien op de afstemming van het sectorbeleid met dat van de overige beleidssectoren van Haaglanden. Ook het communiceren van het sectorbeleid en het bewaken van eenduidige profilering wordt vanuit Bestuursadvisering gecoördineerd met inzet van medewerkers van de afdeling Communicatie van het stadsgewest.

functie/ sub-functie	ec on. cat	omschrijving	Voorlopige uitkomst 2002 in €	Geraamd voor 2003 in €	Geraamd voor 2004 in €
		HOOFDFUNCTIE 2			
		VERKEER EN VERVOER			
211		**VERKEERSMAATREGELEN IN DE REGIO**			
		lasten			
211.1		**Bestuursondersteuning**	**568.200**	**666.500**	**517.300**
211.2		**Beleidsontwikkeling**	**580.500**	**809.300**	**840.200**
211.3		**Projectontwikkeling**	**1.504.700**	**989.500**	**939.200**
211.4		**Mobiliteitsfonds**	**28.133.800**	**28.453.800**	**62.550.700**
211.5		**Flankerend beleid**	**464.900**	**423.300**	**514.400**
211.6		**Verkeersveiligheid**	**111.700**	**1.432.600**	**2.541.100**
211.7		**Regionale infrastructuur**	**20.779.000**	**19.076.400**	**67.526.500**
211.8		**Regionale railinfrastructuur (beheer)**	**48.349.800**	**3.863.900**	**12.180.300**
211.9		**Randstadrail**	**5.310.100**	**125.394.900**	**6.120.400**
		Totaal lasten	**105.802.700**	**181.110.200**	**153.730.100**
		baten			
211.1		**Bestuurs- en beleidsondersteuning**	**162.300**	**153.800**	**159.800**
211.2		**Beleidsontwikkeling**	**154.000**	**434.100**	**452.900**
211.3		**Projectontwikkeling**	**10.504.700**	**989.500**	**939.200**
211.4		**Mobiliteitsfonds**	**28.133.800**	**28.453.800**	**62.550.700**
211.5		**Flankerend beleid**	**0**	**380.200**	**386.600**
211.6		**Verkeersveiligheid**	**22.700**	**1.372.400**	**2.392.100**
211.7		**Regionale infrastructuur**	**21.071.200**	**19.076.400**	**68.113.500**
211.8		**Regionale railinfrastructuur (beheer)**	**22.390.000**	**3.863.900**	**12.213.300**
211.9		**Randstadrail**	**35.039.200**	**125.394.900**	**6.120.400**
		totaal baten	**117.477.900**	**180.119.000**	**153.328.500**
		Nadelig saldo functie 211	**-11.675.200**	**991.200**	**401.600**

211.1 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		666.500	517.300	530.233	543.488	557.076
baten		153.800	159.800	163.795	167.890	172.087
saldo	-	**512.700**	**357.500**	**366.438**	**375.598**	**384.988**
kosten per inwoner		€	**0,37**			

211.2 Beleidsontwikkeling

Voor de voorbereiding van diverse VV-onderzoeken is een bedrag van circa € 133.600,- nodig. Hiervan is een bedrag van € 27.500,- voor het uitwerken van fietsplannen opgenomen onder post 211.7 Aanleg Regionale infrastructuur. Dit is exclusief de kosten van de eigen uren. Daarnaast is voor studie- en communicatieactiviteiten voor het nieuwe Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP 3) een bedrag nodig van € 60.000 en voor het Bereikbaarheidsplan € 90.800. Deze bedragen komen ten laste van de post "onvoorzien" van het mobiliteitsfonds. De kosten van de eigen uren inclusief de opslag voor overhead voor het opstellen van het RVVP komen ook ten laste van het mobiliteitsfonds.
In 2004 wordt het RVVP 3 aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. Het Nationaal Verkeers- en Vervoersplan (NVVP), dat naar verwachting begin 2004 wordt vastgesteld, vereist dat decentrale overheden (provincies en kaderwetgebieden) uiterlijk anderhalf jaar daarna de nieuwe RVVP's hebben vastgesteld.
Het uitvoeringsprogramma "integrale benutting A12" wordt gerealiseerd in de periode tot 2007 (ruim € 90 miljoen). Voor studie- en communicatieactiviteiten is voor 2004 € 35.000 nodig. Deze kosten worden ten laste van het project gebracht.

De volgende projecten worden voorzien:	geraamd voor 2004	
VINEX mobiliteitsonderzoeken	€ 16.800	
Zuid Hollandse Effectenrapportage	6.700	
Ongevallenanalyse (VERAS)	7.800	
Verkeers- en vervoermodel	7.700	
Tellingen	54.500	
Rijtijdenonderzoek	12.600	
Subtotaal		106.100
RVVP	60.000	
Bereikbaarheidsplan	90.800	
Benutting A12	35.000	
Subtotaal		185.800
Totaal		291.900

211.2 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		809.300	840.200	861.205	882.735	904.804
baten		434.100	452.900	464.223	475.828	487.724
saldo	-	**375.200**	**387.300**	**396.983**	**406.907**	**417.080**
kosten per inwoner		€	**0,40**			

211.3 Projectontwikkeling

Het MobiliteitsInformatieCentrum Haaglanden (MICH) zal in 2004 verder worden uitgebouwd. Het project file-informatie op internet wordt onderdeel van het project Telematica/MICH.

Naar verwachting is voor het jaar 2004 een bedrag van ruim € 0,9 miljoen nodig voor de realisatie van de eerste fase van MICH (de technische realisatie van een elementaire informatievoorziening, inwinning van verkeersgegevens, het operationeel houden van bestaande systemen) en de kosten van de betrokken medewerkers van het stadsgewest Haaglanden.
De kosten worden gefinancierd uit het mobiliteitsfonds.

211.3 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		989.500	939.200	962.680	986.747	1.011.416
baten		989.500	939.200	962.680	986.747	1.011.416
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

211.4 Mobiliteitsfonds

Met het oog op de subsidiëring van de kleinere projecten en de dekking van de eigen bijdrage van een aantal grote projecten heeft het Algemeen Bestuur het mobiliteitsfonds stadsgewest Haaglanden 1999 ingesteld en de hierbij behorende subsidieverordening verkeer en vervoer vastgesteld. Aan dit fonds betalen gemeenten jaarlijks een bijdrage. (€ 6,98 prijspeil 2000.) Door middel van het jaarlijks door het algemeen bestuur vast te stellen (voortschrijdend) Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer (IPVV) worden de projecten vastgesteld, die voor een bijdrage uit het Mobiliteitsfonds in aanmerking komen. In dit programma wordt ook een overzicht gegeven van de stand van zaken ten aanzien van het Mobiliteitsfonds en haar projecten.

In 2003 zal een besluit worden genomen over het decentraliseren van de MIT gelden. Dit besluit houdt in dat het huidige GDU bedrag (dat in het mobiliteitsfonds wordt gestort) wordt verhoogd (GDU+) en tevens dat Haaglanden zelf geheel verantwoordelijk is voor lokale en regionale infrastructuurprojecten tot een bedrag van € 225 mln. per project. Er is een voorlopige reeks GDU+ bedragen opgegeven door het ministerie die loopt t/m 2010. Op dit moment loopt een onderzoek binnen Haaglanden hoe de GDU+ gelden binnen het stadsgewest aangewend en geprioriteerd zullen worden.

In latere fasen zullen aan de GDU nog worden toegevoegd de gelden voor de beleidsterreinen Vervoermanagement en Verkeersveiligheid.

De verwachting is dat de Verdi-gelden eveneens worden toegevoegd aan de GDU+ (zie 211.7). Voor 2004 is de voorgestelde reeks GDU+ bedragen opgenomen in de begroting onder hoofdstuk 211.7. Wanneer een besluit is genomen over de aanwending van het GDU+ zal de definitieve post, waaronder de gelden verantwoord worden, worden vastgesteld.

Het stadsgewest is betrokken bij een aantal grote projecten aan rijkswegen (bijvoorbeeld A4 Noord, A4 Midden Delfland en A12) en provinciale wegen (N470 en 3 in 1 in het Westland). De rol verschilt per project van actief volgen, tot mede financieren. In het kader van de opdrachtgevende rol van het stadsgewest voor het uitvoeren van infrastructurele werken is het met het oog op de noodzakelijke voortgang van de uitvoering soms nodig voor te financieren. Daaraan is uiteraard een zeker risico verbonden, dat bij voorstellen terzake, ook in relatie tot reeds lopende risico's op andere projecten, helder in beeld wordt gebracht.

De kosten van studie en onderzoek komen, als ze niet ten laste van de post Voorbereiding, Administratie en Toezicht (VAT) van het betreffende project kunnen worden gebracht, ten laste van de post "onvoorzien" van het mobiliteitsfonds. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van € 0,45 mln. opgenomen.

De volgende toezeggingen uit de post onvoorzien mobiliteitsfonds zijn gedaan. Dit wil niet zeggen dat dit meteen tot uitgaven leidt, maar de toezeggingen luiden: "Het mobiliteitsfonds kan aangewend worden mits er geen andere inkomsten gevonden kunnen worden". De post onvoorzien is als volgt toegewezen:

A-12 convenant*	€ 3,2 miljoen
Overboeking naar onvoorzien BORfonds	€ 1,1 miljoen
Fietsprojecten	€ 2,6 miljoen
Studie en onderzoek **	€ 2,4 miljoen
Overschrijdingen infraprojecten***	€ 7,0 miljoen

* Dit betreft een garantstelling vanuit het mobiliteitsfonds
** Een voorstel hiervoor wordt jaarlijks aan het algemeen bestuur voorgelegd
*** De onttrekking is bij het vaststellen van het jaarverslag 2001 geregeld voor de tramlijnen 15 en 16 en overgeboekt naar de voorziening railinfrastructuur. In 2003 is een voorstel voor onttrekking aan deze voorziening aan het Algemeen Bestuur voorgelegd voor lijn 17 ten bedrage van € 5,4 mln. In 2003 zal naar verwachting ook lijn 15 afgerekend worden. De renteinkomsten in de volgende jaren zullen conform het besluit van het Algemeen Bestuur over het IPVV 2003, aangewend worden ter dekking van niet-subsidiabele kosten en voorfinancieringsrente van grote projecten.

211.4 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		28.453.800	62.550.700	65.000.000	-	-
baten		28.453.800	62.550.700	65.000.000	-	-
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

211.5 Mobiliteitsbeleid

Vervoermanagement
Met ingang van 1 januari 2000 heeft het Rijk vervoermanagement gedecentraliseerd naar o.a. het stadsgewest Haaglanden. Bij besluit van 6 oktober 2000 ontvangt Haaglanden voor 2004 rond € 0,38 miljoen.
De uitkering wordt verstrekt met het doel:
- De integratie van vervoermanagement in het beleid van het stadsgewest Haaglanden.
- Het ten behoeve van vervoermanagement bieden van een adequaat voorzieningenniveau aan binnen het stadsgewest Haaglanden gevestigde bedrijven.

Inmiddels staat vast dat vanaf 2005 financiële middelen voor vervoermanagement zullen worden opgenomen in de GDU-plus. Vooralsnog kan worden uitgegaan van ongeveer hetzelfde bedrag als de huidige bijdrage.

Het zwaartepunt van vervoermanagement ligt in een gebiedsgewijze aanpak van bedrijvengebieden. Het beleid is er verder op gericht de relatie tussen vervoermanagement (mobiliteitsmanagement aan de bedrijvenkant) en mobiliteitsmanagement aan de woonkant te versterken.
Ook in 2004 organiseert Haaglanden de regionale fietsactie 'Op de fiets werkt beter'.

Vervoermanagement is, evenals o.a. parkeerbeleid, locatiebeleid en prijsbeleid een onderdeel van mobiliteitsbeleid, het beleid gericht op de keuze van reizigers t.a.v. verplaatsingsbehoefte, vervoerwijze en de efficiëntie van de verplaatsingen.
De verwachting is dat in 2004 prijsbeleid weer op de politieke agenda zal staan. Hiervoor is 0,2 f.t.e. uitgetrokken voor een strategisch onderzoek naar prijsbeleid in samenwerking met de TU Delft, waarvan de helft gesubsideerd wordt uit het ICES-KIS programma. Verder wordt 0,8 f.t.e. aangewend voor algemeen mobiliteitsbeleid, zoals parkeerbeleid, locatiebeleid en prijsbeleid.

211.5 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		423.300	514.400	527.260	540.442	553.953
baten		380.200	386.600	396.265	406.172	416.326
saldo	-	**43.100**	**127.800**	**130.995**	**134.270**	**137.627**
kosten per inwoner		€	**0,13**			

211.6 Verkeersveiligheid

In 2004 start de tweede fase Duurzaam Veilig, die gekenmerkt wordt door een evenredig accent op infrastructuur en gedragsbeïnvloeding.

Op infrastructureel gebied zal het indicatieve regionale maatregelenpakket dat als voorbereiding op het afgestemde NVVP in 2002 tot stand is gekomen binnen Haaglanden verder uitgewerkt worden in relatie tot de doelstelling en de beschikbare middelen.
Voor de periode 2004-2006 zal het rijk naar verwachting een even groot budget beschikbaar stellen als voor de de Interimregeling Duurzaam Veilig 2001-2003.
Ook voor gedragsbeïnvloeding wordt een programma gemaakt.

Met de herindeling van de Westlandse gemeenten in 2004 zullen de RPV Haaglanden en de RPV Westland samensmelten tot het Regionaal Platform Verkeersveiligheid.
Ook de specifieke activiteiten en bijdragen in het kader van het Verkeersveiligheidsproject Westland 2001-2005 zullen in dit nieuwe kader uitgevoerd worden.
Het fonds Verkeersveiligheid Westland zal, zoals aangegeven in het IPVV 2003, naar verwachting in 2004 in zijn geheel worden uitgeput, hetzij door infrastructurele maatregelen hetzij door projecten in het kader van verkeersveiligheid Westland.

211.6 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		1.432.600	2.541.100	1.500.000	1.400.000	1.450.000
baten		1.372.400	2.392.100	1.400.000	1.300.000	1.350.000
saldo	-	**60.200**	**149.000**	**100.000**	**100.000**	**100.000**
kosten per inwoner		€	**0,15**			

211.7 Aanleg regionale infrastructuur

Sinds het begrotingsjaar 2002 wordt de regionale infrastructuur verdeeld over twee begrotingsposten. Onder de post 211.7 wordt de regionale infrastructuur geboekt exlusief de projecten en werkzaamheden welke onder verantwoordelijkheid van Haagrail worden uitgevoerd. Deze worden geboekt onder 211.8.

Regionaal fietsbeleid
Het verbeteren van de concurrentiepositie van de fiets heeft een hoge prioriteit. Het voortschrijdend Vijfjarenprogramma regionaal fietsbeleid Haaglanden 2003-2007 programmeert de projecten die door de provincie en de gemeenten worden uitgevoerd om de regionale fietsinfrastructuur te verbeteren. Dit betreft een veelheid aan grotere en kleinere projecten gericht op het aanleggen van ontbrekende schakels in het netwerk, het verbeteren van de doorstroming voor fietsers, het vergroten van de verkeersveiligheid en het verbeteren van stallingsmogelijkheden bij OV-haltes. Het verbeteren van de monitoring van de uitvoering van het Vijfjarenprogramma fiets wordt doorgevoerd.
Afhankelijk van de beschikbaarheid van de financiële middelen kan de fietsbrug over de Vliet bij de NORAH eind 2004 gereed zijn. De fietsviaducten over de A4 naar Leidschenveen en het Forepark kunnen eveneens eind 2004 worden voltooid.
Opvallende projecten die zijn opgenomen in de projectenlijst van het BOR-fonds zijn o.a. fietstunnels onder de N44 bij Den Deijl en de Rust en Vreugdlaan, een spooronderdoorgang tussen Den Haag en Voorburg in het verlengde van de Juliana van Stolberglaan en een fietsbrug over de Utrechtse Baan tussen Den Haag en Voorburg.

Voor 2004 staan de volgende projecten op de rol:
De EISS projecten voor een bedrag van: 4,7 mln. euro
De oude GDU projecten voor een bedrag van: 0,5 mln. euro
Verder worden de onderzoeken voor het Vijfjarenfietsprogramma regionaal fietsbeleid Haaglanden ten laste van dit begrotingsnummer geboekt. Het gaat hierbij om een bedrag van € 27.500

(Onder oude GDU-projecten worden de projecten verstaan die vóór de totstandkoming van het Mobiliteitsfonds zijn beschikt.)

Tevens worden onder dit begrotingsnummer de inkomsten van de GDU+ opgenomen en de dekking van de voormalige Verdi gelden. Vandaar dat vanaf 2004 een positief resultaat op dit begrotingsnummer gepresenteerd wordt.

211.7 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		19.076.400	67.526.500	69.214.663	70.945.029	72.718.655
baten		19.076.400	68.113.500	69.816.338	71.561.746	73.350.790
saldo	-	-	**587.000-**	**601.675-**	**616.717-**	**632.135-**
kosten per inwoner		€	**0,60-**			

211.8 Beheer regionale railinfrastructuur (Haagrail)

In 2004 zal verder worden gewerkt aan de uitvoering van de tunnel onder spoor/A12 voor OV (HOV lijn 19), die tevens gebruikt zal worden door auto- en fietsverkeer en aan de fietstunnel onder de Veenweg. Daarnaast wordt verder gebouwd aan het HOV/fietsviaduct over de A4.
De aanbesteding voor de kunstwerken voor lijn 19 is gestart.
Er wordt verwacht dat de besluitvorming over positionering en handelwijze ten aanzien van beheer en onderhoud van railinfrastructuur verder vorm zal krijgen.

211.8 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		3.863.900	12.180.300	3.200.000	3.400.000	3.600.000
baten		3.863.900	12.213.300	3.200.000	3.400.000	3.600.000
saldo	-	-	**33.000-**	-	-	-
kosten per inwoner		€	**0,03-**			

211.9 RandstadRail.

Op 11 december 2002 heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat de beschikking afgegeven voor het grootste infraproject van Haaglanden en de Gemeente Den Haag ooit. Het College van B&W van Den Haag heeft aangeboden voor haar rekening en risico het hele infraproject voor RandstadRail aan te leggen.

Haaglanden blijft verantwoordelijk als algeheel opdrachtgever voor het project, voor het onderbrengen van het beheer van de infrastructuur en voor de exploitatie van het vervoer, dat volgens de planning medio 2006 van start zal gaan op de Zoetermeerlijn. De voorbereidende werkzaamheden daarvoor, door 2,8 fte's, zullen in 2004 doorgaan. Zij worden geheel betaald uit een bijdrage, die in overleg met Den Haag wordt afgezonderd uit de totale dekking van het project. Voor het stadsgewest als zodanig zijn hier derhalve geen kosten aan verbonden.

Onder de baten zijn de rijksbijdragen begrepen zoals ze in de beschikking RandstadRail opgenomen zijn. Jaarlijks zal er overleg zijn met het Rijk om te bepalen of er extra middelen uit de onderuitputting toegewezen kunnen worden aan het RandstadRail project.

211,9 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		125.394.900	6.120.400	33.000.000	55.000.000	130.000.000
baten		125.394.900	6.120.400	33.000.000	55.000.000	130.000.000
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

Functie 212 METRO-, TRAM- EN AUTOBUSDIENSTEN.

212.1 Exploitatie openbaar vervoer

Uitgangspunt voor de exploitatie van het openbaar vervoer is dat de gemeenten hieraan niet hoeven bij te dragen en dat dit volledig wordt gefinancierd door de van het Rijk te ontvangen bijdragen. Een zgn. OV fonds dient ter middeling van de verschillen op jaarbasis. Het is de taak van het stadsgewest en het hierbinnen functionerend Ontwikkelbureau OV (OBH) om te zorgen dat de gemeenten in het stadsgewest een zo goed mogelijk OV krijgen voor dat geld. Het gaat daarbij om het zo goed mogelijk formuleren van het aanbod aan OV en het doelmatig inkopen daarvan bij de vervoerbedrijven.

In 2002 zijn meerjarencontracten gesloten met de vervoerbedrijven HTM en Connexxion, zodat de uitgaven voor 2004 min of meer vastliggen. Het was de bedoeling dat deze bedragen ruim binnen de rijksbijdragen zouden liggen. Maar de regio's zijn in 2002 min of meer overvallen door een meer dan gemiddelde bezuiniging van het Rijk op de exploitatiesubsidies. Dit raakt ook SGH, maar de korting op de bijdragen wordt dankzij het Meerjarencontract met het Rijk beperkt tot € 55 mln. in plaats van € 95 mln. tot 2010.

Deze ingreep betekent dat het OV fonds eind 2003 € 8 mln. negatief staat als gevolg van oude aanloopverliezen en de uitbreidingen van de dienstregeling 2003, die als gevolg van de plotselinge bezuinigingen niet meer teruggedraaid konden worden.

Het OV is sterk gebaat bij continuïteit. Daarom zou het niet verantwoord zijn het tekort van € 8 mln. heel snel weg te werken, terwijl daar vanaf 2006 wel voldoende mogelijkheden voor lijken te zijn als gevolg van positieve effecten van het snelheidsproject, de nieuwe contracten met vervoerders en de exploitatie van Randstadrail. Daarom zal het beleid erop gericht zijn om in 2004 en 2005 ongeveer net zoveel uit te geven als er aan rijksbijdragen te verwachten is. Daartoe is wel een rationalisatie van het tram- en busnet nodig. Getracht wordt daarbij de schade voor de reiziger zoveel mogelijk te beperken. Doelstelling is om eind 2006 het tekort in het OV-fonds afgelost saldo te hebben. Een en ander is gebaseerd op de huidige stand van zaken van de rijksbijdragen. Als er onverhoopt nieuwe bezuinigingen komen zal het beleid verder moeten worden verscherpt.

212.1 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		125.000.000	125.068.400	125.000.000	125.000.000	125.000.000
baten		125.000.000	125.068.400	125.000.000	125.000.000	125.000.000
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			

functie/ sub-functie	ec on. cat	omschrijving	Voorlopige uitkomst 2002 in €	Geraamd voor 2003 in €	Geraamd voor 2004 in €
212		**METRO-, TRAM- en AUTOBUSDIENSTEN**			
		lasten			
212.1		**Exploitatie openbaar vervoer**	**118.091.100**	**125.000.000**	**125.068.400**
		Totaal lasten	**118.091.100**	**125.000.000**	**125.068.400**
		baten			
212.1		**Exploitatie openbaar vervoer**	**118.091.100**	**125.000.000**	**125.068.400**
		Totaal baten	**118.091.100**	**125.000.000**	**125.068.400**
213.1		**Het reg. fonds Bereikbaarheidsoffensief**	**254.800**	**63.511.200**	**35.077.400**
		Totaal lasten	**254.800**	**63.511.200**	**35.077.400**
		baten			
213.1		**Het reg. fonds Bereikbaarheidsoffensief**	**254.800**	**63.511.200**	**35.077.400**
		Totaal baten	**254.800**	**63.511.200**	**35.077.400**
		Totaal der lasten hoofdfunctie 2	**224.148.600**	**369.621.400**	**313.875.900**
		Totaal der baten hoofdfunctie 2	**235.823.800**	**368.630.200**	**313.474.300**
		Nadelig saldo hoofdfunctie 2	**-11.675.200**	**991.200**	**401.600**

Functie 213 OVERIG VERVOER TE LAND

213.1 Regionaal fonds Bereikbaarheidsoffensief Randstad (BOR)

Het regiofonds omvat een programma van in totaal € 285,8 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit een regionale storting van in totaal € 145,2 miljoen en een rijkssuppletie van in totaal € 140,6 miljoen. De regio-inleg in het BOR fonds (€ 145,2 miljoen) wordt in 2003 volledig volgestort. Het rijk heeft inmiddels € 113,4 miljoen gestort; € 27,2 miljoen rijksgeld wordt vanaf 2005 gestort. Het BOR-programma wordt in de periode tot 2011 uitgevoerd.

In 2003 is aan het Dagelijks Bestuur een beleggingsvoorstel ten aanzien van de nog niet aangewende gelden voorgelegd. Hierbij is gekozen, gezien het huidige beursklimaat, voor het beleggen in vooral vastrentende waarden. Het Dagelijks Bestuur is hiermee op 5 februari 2003 akkoord gegaan.

213.1 - Financiële middelen/meerjarenperspectief in euro's						
	2002	begr.2003	begr.2004	begr.2005	begr.2006	begr.2007
lasten		63.511.200	35.077.400	54.000.000	60.000.000	70.000.000
baten		63.511.200	35.077.400	54.000.000	60.000.000	70.000.000
saldo	-	-	-	-	-	-
kosten per inwoner		€	-			